

ग्रामान्त न० इत० । ग्रामसमीपे उपशब्दे “नाधीयीत-
प्रश्रयान्ते ग्रामान्ते गोत्रजोऽपि वा” “कृतवापनो निषेत्
ग्रामान्ते गोत्रजोऽपि वा” मनुः । ग्रामान्ते भवः वृद्ध-
त्वाच्चः । ग्रामान्तीय ग्रामसमीपभवे त्रि० “पथि जले
परिवृते ग्रामान्तीयेऽथ वा पुनः” मनुः ।

ग्रामिकं पु० ग्रामे तद्वृत्ते नियुक्तः ठञ् । ग्रामरक्षणाय
नियुक्ते ग्रामाध्यक्षे “ग्रामे दोषान् ससत्पद्मान् ग्राम-
मिकः जनकैः स्वयम् । शंसेत् ग्रामदेशेऽथ दशेशो
विंशतीशिते” मनुः । “यानि राजप्रदेयानि प्रत्यहं
ग्रामवासिभिः । अक्षपानेऽन्यनादीनि ग्रामिकस्तान्यवाप्नु-
यात्” मनुना तद्वृत्तिरुक्ता । “ग्रामेयान् गुणदोषांश्च
ग्रामिकः प्रतिभावयेत्” “यानि ग्राम्याणि भोज्यानि
ग्रामिकस्तान्युपासीयात्” भा० शा० ८७७० । तस्य भावः
पुरोहि० यक् । ग्रामिक्य तद्वृत्ते न० ।

ग्रामिन् त्रि० ग्रामः स्नामित्वेन आधारत्वेन वाऽस्वस्य
इति । १ग्रामस्नामिन् २ग्रामवासिन् च । १ग्राम्यधर्म-
युक्ते मैथुनयुक्ते च । आसुरी मेढ्रमर्षाग्हाव्यवाये ग्रामि-
ण्यां रतिः” भाग० ४।२६।१४ स्त्रियां ङीप् । सा च
४नीलीहृत् स्त्री जटा० ।

ग्रामीण पुंस्त्री ग्रामे भवः खञ् । १कुक्षुरे, २काके, मेदि०
१ग्राम्यन्मूत्रे च राजनि० । ४ग्रामोद्भवे त्रि० । “ग्रामी-
णस्य प्रथमतः पशुप्रायोगवादिक्म्” भाषा० । ग्रामीण-
वध्वक्षमलक्षिता जनः” भाषा० । १श्रीलिकोषधौ, मेदि०
६पाण्डुराग्राणे च स्त्री राजनि० ।

ग्रामेय त्रि० ग्रामे भवः वा० ढक् । १ग्रामभवे “ग्रामेयान्
गुणदोषांश्च” मनुः । २वेशप्रायां स्त्री

ग्रामेयक त्रि० ग्रामे भवः कत्त० ढक् । ग्रामभवे ।
“ग्रामेयककुलावाञ्च समन्तं सीन्नि साक्षिणः” मनुः ।
अत्र ग्रामयिकेति पाठः लिपिकरप्रमादात् ।

ग्रामेय पु० इत० । ग्रामपतौ ग्रामाध्यक्षे ग्रामेश्वरादयोऽप्यत्र ।
ग्राम्य त्रि० ग्राम-भयार्थे-वा यत् । १ग्रामभवे लपकादौ
“अल्पव्ययेन सुन्दरि ! ग्राम्यजनो मितमन्नाति” व० र० ।
२भूदे १माकते । ४मैथुने च “व्यवायो ग्राम्यधर्मश्च” अ-
मरः । माकते “ग्राम्यान्पशून् कपिषं पिपासतः” भाषा० ।
भूदे “ग्राम्यभयमपहातुमिच्छवः” भाषा० । ५स्त्रीकारे
हरतवन्ने ७भण्णादिवचने अस्तीले हाजिकादिप्रसिद्ध-
वाक्ये च न० शब्दार्थचि० । ढकाव्यदोषभेदे पु० । स
च शब्दगतोऽर्धगतश्च तत्र शब्दगतः बा० द० ।

शब्ददोषविभागे “दुःअव्यतिविधास्तीलानुचितार्थाप्रयु-
क्तताः । ग्राम्योऽप्रतीतसन्दिग्धनेयार्थनिहतार्थताः”
इत्यादिना शब्ददोषान् विभज्य “कटिस्ते हरते
मनः” इत्युदाहृतम् “अपुष्टदुष्कमग्राम्यव्याहनास्ती-
लकृताः” इत्यादिनाऽर्धदोषान् विभज्य च “स्वपिहि
त्वं समीपे मे स्वपिष्येवाधुना प्रिय !” इत्य-
र्थस्य ग्राम्यत्वमुदाहृतम् । “ग्राम्या मिथुनतुलास्त्री
चापान्निषटा निशासु मेघटपौ च” ज्यो० उक्तेषु ८सदा-
मिथुनादिराशिषु १०रात्रौ मेघटपराशशोच पु० ।
११पशुभेदे पुंस्त्री० । यथाह पैठोनिषिः “ग्राम्यारग्याच-
तुर्दृश्य गौरविरजोऽश्वोऽश्वतरो गर्हभो मनुष्यचेति सप्त
ग्राम्याः पशवः, मरुधिवानरक्षससुरीक्षपक्षपृषतमृगाश्चेति
सप्तारण्याः” । “अश्वाश्चतुरगोस्त्रोऽश्वोऽश्वतरोऽश्वः पुच्छक
प्रभृतयो ग्राम्याः इति सुश्रुतोक्ते १२पशुभेदे पुंस्त्री०
“ग्राम्या वातहराः सर्वे वृंहणाः कफपित्तलाः । मधुरा
रसपाकाभ्यां दीपना बलवर्हनाः” सुश्रु० । १३श्लो-
घभेदे स्त्री । “तिलमाषत्रौह्यवाः प्रियङ्गवो गोधू-
माश्चेति सप्त ग्राम्या श्लोघधयः” तैत्ति० । श्लोघधि शब्दे
१५६४ पृ० दृश्यम् ।

ग्राम्यकन्द पु० कर्म० । कन्दभेदे (ग्रामेर शूल) रत्नमा०
ग्राम्यकर्मकटी स्त्री कर्म० । कुष्माण्डे त्रिका० ।

ग्राम्यकर्मन् न० ग्राम्यस्य प्राकृतस्य हाजिकादेः कर्म ।
मैथुने व्यवाये । “ग्राम्यकर्मश्चैव विस्तृतकाचावधिः”
भाग० ५।१४।१।

ग्राम्यकुक्षुस न० कर्म० । कुक्षुभे त्रिका० ।

ग्राम्यधर्म पु० ग्राम्यस्य प्राकृतस्य हाजिकादेः धर्मः । व्यवाये
मैथुने अमरः । “प्रसक्तोग्राम्यधर्मेषु” भा० व० ४८ अ० ।
“प्रसक्तं ग्राम्यधर्मेषु” २८० अ० । स अस्वस्य इति
ग्राम्यधर्मिन् मैथुनरते त्रि० । “गृहादायोगवचापि
वेशप्रायां ग्राम्यधर्मिणः” भा० आनु० ४८ अ० । दर्शिताः ।

ग्राम्यपशु पु० कर्म० । पशुभेदेषु ते च पशवः ग्राम्यशब्दे
ग्राम्यमद्गुरिका स्त्री कर्म० । शङ्खीमत्स्ये हारा० ।

ग्राम्यमृग पुंस्त्री कुक्षुरे जटा० स्त्रियां ङीप् ।

ग्राम्यवक्षभा स्त्री इत० । १पाण्डुराग्राणे (पाण्डुरा) राजनि०

हाजिकादिग्राम्यप्रियत्वात्तस्य तथात्वम् । २वेश्यायाञ्च
ग्राम्यवादिन् त्रि० ग्राम्यं यदति चिनि । ग्राम्यशब्दवादेन
हाजिकादौ । “यः परस्तात् ग्राम्यवादो तस्य गृहाद्
त्रीङीनाहरेत्” तैत्ति० २।१।१।१।